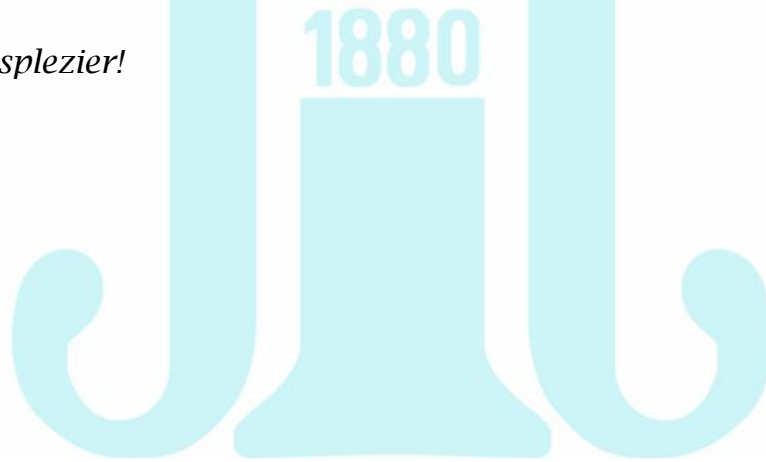

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

**DANSEN OP DE HEUVELS
VAN DE STAD**

Toneelspel in twee delen

1880
door

Marc Smet

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2004
Nr.2833

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJF tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wendt men zich tot:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *DANSEN OP DE HEUVELS VAN DE STAD* op te voeren moet de naam van auteur *MARC SMET* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2004/0220/031
ISBN 978-90-385- 08689

© 2004 Toneelfonds J. Janssens/Marc Smet
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(4 dames – 1 heer)

VROUW 1 – BOMMA - ROZEKE
 VROUW 2 – MOEDER – MAMA
 VROUW 3 – VROUW – RITA
 VROUW 4 – VRIENDIN – LAURA
 MAN - ROLAND

DECOR

Wij zouden opteren voor een sober decor. Het hoeft helemaal niet realistisch te zijn.

Belangrijk is een bepaalde sfeer op te roepen.

Veel mogelijkheden voor scenograaf en decorbouwer.

WOORD VOORAF

“ Dansen op de heuvels van de stad “ is een volavondproductie.

Het stuk bestaat uit twee delen:

- Deel 1 voor de pauze: “ De stank van de dood “
- Deel 2 na de pauze: “ De geur van naakte vrouwen “

In “ De stank van de dood “ maken we kennis met vier vrouwen. Ze vertellen hun leven of toch een deel ervan. Het zijn flarden, stukjes van een puzzel die ons moeten toelaten hen een beetje te begrijpen.

Is er een verband tussen deze vrouwen? Is er een link tussen deze vrouwen?

Wie zal het zeggen? Feit is dat de “ eenzaamheid “ als een donkere wolk over hun leven schuift.

In “ De geur van naakte vrouwen “ vertelt Roland een soort verhaal of wat het ook is. Dit verhaal zien we ook, in stukken en brokken. Hierin neemt Roland zelf een belangrijke plaats in. Alles loopt bijna naadloos in elkaar over waarbij er dikwijls wordt geswitcht tussen “ het verhaal “ en “ de rest “. De vrouwen in het verhaal zijn de vier vrouwen uit deel 1. Zij zijn ook allen tragische figuren. Zij zijn als het ware gehuld in mist; ze dragen ieder voor zich hun eigen mysterie. Toch werd er in deel 1 een tipje van de sluier opgelicht en vallen een aantal puzzelstukjes in mekaar.

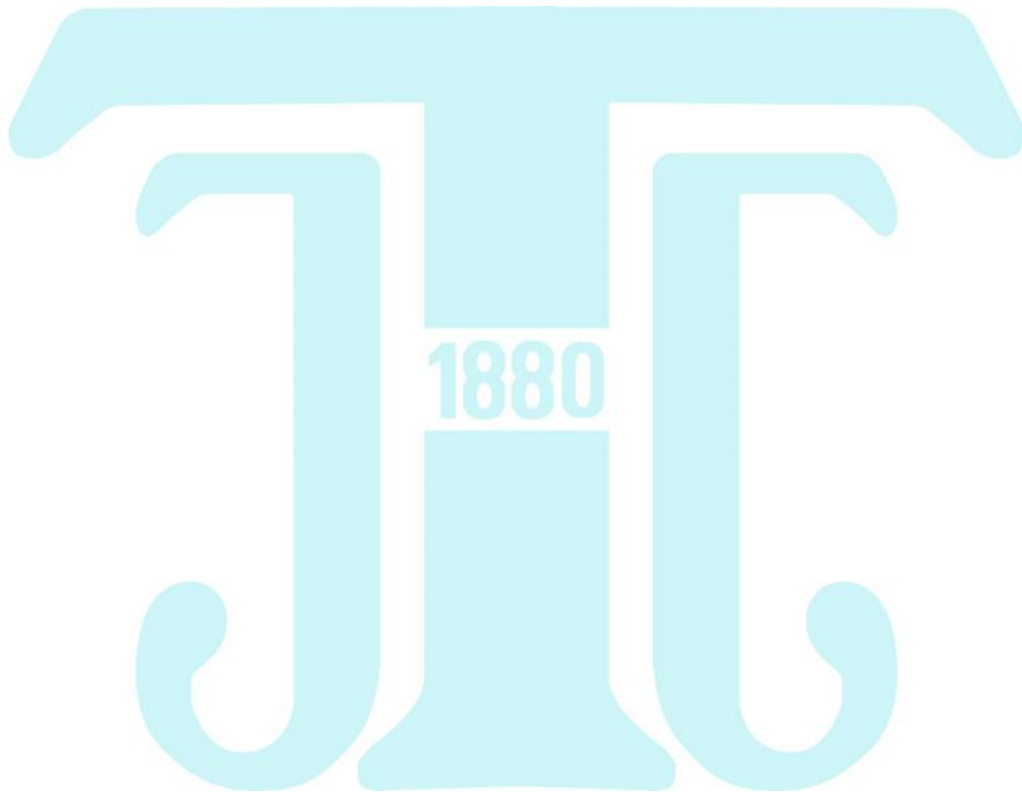
Uiteindelijk verdwijnt het tijdsbesef... de perceptie van de realiteit.

Alles wat overblijft zijn dromen, illusies, frustraties, obsessies, eenzaamheid, verlangen, seks, onderdrukking en dood. De uiteindelijke interpretatie van het

stuk wordt heel bewust overgelaten aan het publiek. Hierbij blijven tal van mogelijkheden over.

Opmerking

“ De geur van naakte vrouwen “ bestaat als eenakter en is als dusdanig ook uitgegeven bij Toneelfonds J. Janssens. Deel 2 kan dus perfect als eenakter gebracht worden. Voor deel 1 ligt het misschien iets moeilijker. Hoe dan ook hebben beide delen mekaar nodig: ze vullen mekaar aan, ze versterken mekaar, ze geven mekaar een extra dimensie.

Dansen op de heuvels van de stad

Is dromen...

Met achter mij het warme land...

*Vol bloemen en geurend koren en zinnelijke
lust.*

Met achter mij de zee.

Die eeuwig kabbelt in een eindeloze rust.

Maar voor mij die grote stad...

Vol met rook en blauwe neonlampen.

Verstikkende rook die mijn dromen versmacht.

Ijzige rook die mijn gevoelens bevroest.

Dansen op de heuvels van de stad...

Is dromen...

Ondanks alles...

DEEL 1**DE STANK VAN DE DOOD**

(Muziek fade out. Lichte fade in. In de kamer bevinden zich vier vrouwen: vrouw 1, vrouw 2, vrouw 3 en vrouw 4. Gemakkelijkshalve noemen we ze de bomma, de moeder, de vrouw en de vriendin. Zij evolueren individueel over de scène, los van elkaar. Zij staan of zitten ergens en komen op beurt aan het woord.)

BOMMA : Rozeke. Rozeke zeiden de mensen altijd.

Eigenlijk heet ik «Marie-Rose» maar ik kan mij niet herinneren dat iemand dat ooit tegen mij heeft gezegd.

Behalve mijn tante nonneke uit de Walen .

Die sprak altijd Frans en die vond «Rozeke» maar niks...

Te gewoon... verstaat ge....

MOEDER : Toen ik met ons ma en onze pa naar de Walen reed, naar tante nonneke, dan was het altijd feest.

We hadden met heel de familie een klein autobuske gehuurd.

Niemand van de familie had toen een auto, verstaat ge.

Behalve nonkel Jaak, maar die mocht nooit buiten komen.

Zijne auto wil ik zeggen.

Ieder weekend moest hij de auto kuisen van zijn Josianne, tante Jos , een soort “feldwebel”.

En dan rap terug de garage in, die blinkende auto.

VROUW : « Gelekt en gestreken « .

Zo lag het altijd bij ons thuis.

Alles blonk.

Het deed soms pijn aan de ogen.

We hadden ook een meid.

Die kuiste de hele dag en ze werkte ook nog in de keuken.

En we hadden ook een knecht.

Die werkte in de hof... als het goed weer was.

Anders kuiste hij één van de auto's van papa.

VRIENDIN : Ik heb een gelukkige jeugd gehad.

Zo wordt dat toch gezegd.

We hadden genoeg thuis. Niet teveel. Niet te weinig.

Tijdens de vakantie gingen we naar de zee. Naar Blankenberge.

Het was wel een beetje druk, een beetje lawaaierig, maar kom.

's Avonds, een half uur voor de zon onder ging, trok ik naar de duinen.

Ik keek naar de zon, aan de horizon, tot die gouden bol het water raakte.

En dan droomde ik weg...heel ver weg.

BOMMA : Mijn herinneringen gaan terug tot de dag dat tante nonneke haar eeuwige geloften aflegde.

Ze lag daar languit op de grond, op die koude stenen grond.

Haar armen wagenwijd open.

Een parachutist waarvan het valscherf niet is open gegaan.

En die met zijn bakkes pats op de grond was gevallen.

Wat denkt een kleine altijd als een grote mens zo raar op de grond ligt...

MOEDER : Het eerste wat ik mij kan herinneren is de dag van mijn plechtige communie.

Ik had zo'n wit kleed aan met een voile voor mijn gezicht.

Zo'n trouwkleed maar dan in 't klein.

Ik vond het schoon en mottig tegelijk.

Van voor die dag herinner ik mij niets meer.

Echt niets meer. Geloof mij nu toch. Niets meer. Godverdomme niks meer!

VROUW : Zij bracht mij voor het eerst naar de kleuterschool.

De meid.

Bij alle andere kinderen was dat hun mama.

Bij mij was het de meid.

De mensen bekeken ons. Ze roddelden tegen mekaar. Ik kon er niets van verstaan.

Vele kinderen weenden.

Ik niet. Ik wilde niet.

Nee, al sloegen ze mij, al beten ze mij... ik zou niet wenen.

Ik wist niet waar mijn mama was...

VRIENDIN : Hoe diep ik ook graaf...

steeds kom ik bij de zon terecht...

de zon en de einder...

de zon van Blankenberge...

mijn zon... mijn vriend.

Waarom kan ik niets anders bedenken ?

Is het de warmte die ik zoek?

Of het ondergaan van de zon?

Of gewoon het einde?

BOMMA : Op die koude vloer lag ze, met haar armen open.

Als een vogeltje dat uit het nest gevallen was.

Een hele bende nonnen was aan 't zingen.

Iets in 't Latijn. Ik verstond er niets van.

Ze hadden grote kappen op, die nonnen.

Het stonk er .

Naar wierook en javel. Iets tussen de twee.

Waarom moest ik toch altijd aan de dood denken ?

De stank van de dood.

Wierook en javel....

MOEDER : Heel de dag had ik moeten opletten.

Dat er toch geen plekken op mijn schoon kleed zouden komen.

Maar 's avonds gebeurde het toch.

Ik liet een stukje van de krikentaart op mijn kleed vallen.

Juist tussen mijn benen.

Rode vlekken tussen mijn benen.

Ze heeft haar regels, gierde tante Julia.

Ik weende mijn ogen uit mijne kop.

Iedereen lachte.

Die zatte nonkel Pol nog het meest.

Hij boerde en liet tegelijk een enorme scheet.

Iedereen brulde van het lachen.

Het stonk als de pest.

Ik wilde dood zijn.

De stank van de dood....

VROUW : Stil zijn als ge thuis komt van school... had de meid gezegd.

Of beter: ze had het geroepen.

Ze riep alles.

Uw mama slaapt wat op de zetel!

Stil zijn! Godverdomme stil zijn!

De gordijnen waren dicht. De zon bleef buiten.

Mijn mama lag op de zetel.

Onbeweeglijk.

Heel de kamer stonk naar haar parfum.

Het sneed mij de adem af.

Ze bewoog niet. Helemaal niet.

Het leek alsof ze dood was.

Alleen haar parfum.

Was dit de stank van de dood?

VRIENDIN : Het was al helemaal donker toen ik terug die grote duin opkroop.

Waarom moest ik naar dat appartement?

Ik wilde hier blijven, de hele nacht.

Ik struikelde en viel met mijn gezicht in het duingras.

Vochtig duingras.

Hondenpoep en gebruikte condooms.

Een stank.

Dood.

De stank van de dood.

(De vier vrouwen komen samen en voeren op de een of andere manier een soort rituele dans uit terwijl ze samen de volgende tekst citeren, als een soort litanie)

SAMEN : Dood... dood...de stank van de dood.

Dood... dood... de stank van de dood...

Dood... dood... de stank van de dood...

(Na de dans nemen ze terug hun individuele posities in)

BOMMA : Het was feest. Voor tante nonneke.

Koffiekoeken en warme chocomelk.

Nonkels die buiten in de hof dikke sigaren rookten.

En tantes die toch nog maar een stuk crème au beurre taart namen.

Vanaf morgen gaan we op de lijn letten.

Kinderen speelden in de hof van het klooster.

Pas toch op voor uw schoon schoenen riepen ze van achter hun derde stuk
crème au beurre.

Het allerlaatste.

Het was feest. Feest verdomme.

En toch moest ik aan de dood denken.

Ik was een kind nog.

Was dit het begin?

MOEDER : Ze hadden er direct zout op gesmeten.

Hele pakken zout.

Tussen mijn benen.

Ze wreven en ze wreven.

Met hun vettige vingers.

Hun kirrende lach...vol alcohol.

Ik zag of hoorde niets.

Alleen zijn ogen. Heel even maar.

Een vluchtige blik.

Angstaanjagend.

Was dit het begin?

VROUW : Ze was niet dood. Ze ademde.

Ik durfde haar niet aanraken.

Ik wilde haar niet aanraken.
 Mijn mama.
 Waarom zou ik ook?
 Ik voelde een walging. In heel mijn lijf.
 Het was alsof ik moest kotsen.
 Kots op een masker van parfum.
 Was dit het begin?

VRIENDIN : In het appartement kleepte ik mij uit.

Ik stak al mijn kleren in de wasmachine.
 Mag je die echt niet koken?
 Ik waste mij. Schrobde mij.
 Tot het pijn deed in al mijn poriën.
 Het hielp niets.
 De stank zat in mijn lijf.
 Hondenpoep en gebruikte condooms.
 Was dit het begin?

BOMMA : Waarom denk ik aan mijn jeugd?

Dat is van vorige eeuw.
 Een eeuw geleden.
 Miljoenen jaren geleden.
 Waarom denk ik aan mijn jeugd?
 Ze begint door te trappen, zegt men.
 Ze wordt kinds, zegt men.
 Ik wil nog een sprankeltje geluk.
 Daarom denk ik aan mijn jeugd.

MOEDER : Toen ik klein was... heel heel klein,

Toen was ik perfect gelukkig.
 Althans, dat dacht ik.
 Mijn ogen waren open... wijdopen...
 Maar ik zag niets.
 Ik zag wel de zon en de lucht en ik lachte...
 Maar eigenlijk zag ik niets.

Er gebeurde vanalles met mij.
 Ik dacht dat het zo hoorde, dat het zo moest.
 En ik bleef lachen... naar de zon en de lucht...
 Maar eigenlijk zag ik niets...

VROUW : Mijn prille jeugd...

Donkere kamers met witte voile...
 Voile rond mijn wiegje en voile rond mijn bed...
 Als een muskietennet...
 Een ondoordringbare cocon, die alle verkeer van buiten tegenhield.
 Een cocon die zelfs de stemmen dempte ...
 Als ze dreigden van té lief te worden.
 Een cocon die alle liefde tegenhield.

VRIENDIN : Mijn prille jeugd...

Was geroezemoes beneden in de living.
 Terwijl ik op mijn rug in mijn bed lag.
 Turend naar schaduwen op de muur.
 Schaduwen die door maan en wolken werden vervormd.
 Schaduwen die mijn gezelschap werden, mijn vrienden zelfs.
 Ik alleen met de schaduwen.
 Het geroezemoes beneden vervaagde tot gesuis in mijn oren.
 Vormeloos gepraat van vormeloze mensen...

(De vier vrouwen beginnen nu kris kras door elkaar te lopen en kinderspelletjes te spelen: touwtje springen, met de poppen spelen, naar mekaar smijten met de bal. Ze spelen als echte kinderen, joelen en lachen en zingen eventueel samen een kinderliedje. Alles oogt heel onschuldig, onbekommerd. Het tafereel symboliseert de onbekommerde jeugd maar tegelijk houdt het ook een dreiging in. Men voelt dat dit niet zal blijven duren, dat dit slecht zal aflopen. Het noodlot, het fatum hangt als een zwaard van Damacles over dit speelse tafereel... Opeens breekt alles af, heel abrupt, de vier vrouwen vallen terug in hun eigen verhaal, hun eigen individueel verhaal)

BOMMA : Er zaten alleen meisjes in de klas.

Een nonnenschool. Dat ging zo in die tijd.

Dertig meisjes met gesteven zwarte schorten,

En een dragonder van een non vooraan in de klas.

Einde van het zesde studiejaar.

Nu zou het beginnen.

Dacht ik . Hoopte ik.

Wat moest er beginnen?

De zomer stond voor de deur.

Een warme zomer.

Dacht ik. Hoopte ik.

MOEDER : Tot aan mijn plechtige communie had alles een spel geleken.

Gespetter in het bad, geknuffel in het bed, gekietel in de zetel.

Mijn borsten werden groter.

Niet veel, maar toch.

Zijn ogen werden roder.

Het gelach werd geforceerd.

Het gekraak van de trap klonk alsmaar luider.

Angstaanjagend bijna.

Dit gaat voorbij ?

Dacht ik. Hoopte ik.

VROUW : Van de meeste kinderen kende ik zelfs de naam niet.

Het waren ook rare namen.

Esthelle en Josephine en Marie-Ange.

Franse namen.

Ze spraken ook Frans, als ze tegen mekaar kirden.

Een poepsjieke school met poepsjieke kinderen.

Het waren nauwelijks kinderen.

Ze speelden bijna nooit.

Hun kleren mochten niet vuil worden.

Ik voelde mij alleen.

Het zal wel beteren.

Dacht ik. Hoopte ik.

VRIENDIN : De meeste meisjes van mijn klas hadden een vriendin.

Een hartsvriendin. Aan wie ze alles kwijt konden.

Ik had niemand.

Het zal wel aan mij gelegen hebben.

Ik sloot mij af voor iedereen.

Iedereen die te dicht kwam werd afgeblaft.

Ik bouwde een scherm rond mij. Een ondoordringbaar scherm.

Ijzer en staal.

Ondoordringbaar.

Ik had niemand.

Het was best zo.

Dacht ik. Hoopte ik.

BOMMA : Het was nazomer. Bloedheet.

We mochten helpen om het hooi naar de stallen te brengen.

Grote karren hooi.

Wij daar bovenop.

Hij heette Jos; Jos van Boer Smet uit de Polderstraat.

Hij was groot en hij had een bruin vel. En donkere ogen.

Hij was zeker al dertien.

Boven op de hooizolder heeft hij mij gekust.

Mijn hart klopte in mijn keel.

‘s Avonds klopte het tussen mijn benen.

Ik wilde dat niemand dit te weten kwam.

Het was nazomer. Bloedheet.

MOEDER : Het was begonnen als een spel, een onschuldig spel.

Waarom deed hij nu zo raar?

Wat wilde hij nu toch?

Nee, nee... zei ik zacht.

Wat wilde hij nu toch?

Nee, nee riep ik luid.

Zijn ogen veranderden.

Het guitige geglinster werd een dreigende straal.

Wat wilde hij nu toch?

Ik wilde slaan en bijten.

Hij was sterk.

Het werd stil. Ijzig stil.

Het was nazomer. Bloedheet.

VROUW : Ik bekeek mezelf in de spiegel.

Mijn lijf veranderde.

Het kind was verdwenen. Voorgoed verdwenen.

Ik wilde het uitschreeuwen.

Maar er was niemand die naar mij luisterde.

Alleen mijn spiegelbeeld.

Het beeld van het naakte meisje

Met haar rode kop.

Haar mond wijdopen.

Schreeuwend zonder klank.

Ik verstijfde van de kou.

Het was nazomer. Bloedheet.

VRIENDIN : Mijn handen onder mijn lakens.

Ze gleden langs mijn wangen.

Betastten samen mijn hals.

Zou wurgen pijn doen?

Ze gleden over mijn borsten.

Bleven even liggen terwijl mijn tepels groeiden.

Ze streelden zacht mijn dijen.

En rustten tussen mijn benen.

Kleine kriebelende haartjes.

Ze wreven tussen mijn benen.

Waar hoop en genot mekaar raakten.

Het was nazomer. Bloedheet.

BOMMA : En na die zomer kwam een andere zomer.... en een andere zomer... en een andere zomer... en een andere....

En Jos werd Lucien. En Lucien werd René. En René werd François...

Onschuldig gestuntel.

Een hooizolder vol verwachting.

En toen kwam hij.

Groot en bruingebrand. Met hagelwitte tanden.

Waarom verzwijg ik toch zijn naam?

Waarom schreeuw ik hem niet... zijn naam?

Dat men het kan horen... op alle weilanden zonder hooi...

MOEDER : Het is dus toch waar.

Ik herinner mij toch alles van daarvoor.

Van voor de rode vlekken.

Lang daarvoor. Toen alles onschuldig leek.

Het was niet onschuldig.

Ik was een baby nog, een peuter, een kleuter.

Mijn leven was kapot. Toen al.

Mijn leven was verwoest. Toen al.

Naar de kloten!

Godverdomme naar de kloten !

VROUW : Ik was verlegen voor mijn eigen lijf.

Mijn eigen naakte lijf.

Ik wendde het hoofd af.

Toen ik vluchtig in de spiegel mijn eigen spiegelbeeld bekeek.

Ik waste mij in het donker.

Bijna zonder mijzelf aan te raken.

Ik snoerde mij in.

Mijn opzwellende lijf.

Tot mijn adem werd afgesneden.

En mijn ogen uitpuilden.

VRIENDIN : Ik wilde weggaan.

Naar het einde van de wereld.

Waar horizon en zon mekaar omhelzen en versmachten.

Hoe kan men zo alleen zijn ?

Alleen tussen vijf miljard mensen.
Wat moest ik toch doen?
Hoe kan men overleven...
In een wereld vol vleesetende mieren?
Ik moest hard zijn... hard zijn...
Hoe kan men anders overleven?

BOMMA : Op de hooizolder van mijn jeugd...

Heeft hij mij opengescheurd.
Ogen vol geilheid en speeksel uit zijn mond.
Rode vlekken op mijn buik en borsten.
Waarom was hij zo ruw?
De tranen liepen uit mijn ogen.
Mijn gezicht was verwrongen.
Mijn hart was gebroken.
Mijn illusies waren ontploft.
Waar was toch de liefde?
Op de hooizolder van mijn jeugd.

MOEDER : Ik wist dat ik niet bij hem moest zijn.

Helemaal niet. Wat zou ik moeten zeggen?
Ik probeerde toen maar bij haar.
Een vriendelijk woord... een knuffel... een kusje...
Dat moest toch kunnen.
Maar ze trok een muur rond zich.
Ik was klein nog.
Ik kon er niet over kruipen.
Ze raakte mij niet aan of bijna niet.
Haar ogen... er klopte iets niet.
Oneindig veel begrip en onmetelijke angst...
Versmolten in een waas van tranen...

VROUW : Ik droomde wel eens...

Van jongens en kussen en zo...
Ik wist zelfs niet wat ik moest dromen.